

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Τετάρτη 15 Απριλίου 2026
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Α1. α.

1. – Λ : ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας
2. – Σ: τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι [...] καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους.
3. – Λ: οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναίτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην·
4. – Σ: καίτοι ἐτέρους ὀρᾶτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

β.

Ο Μαντίθεος με την οριστική αντωνυμία **τῶν αὐτῶν** αναφέρεται στους κύβους, τους πότους και τις (τὰς) τοιαύτας ἀκολασίας, στις κακές συνήθειες δηλαδή πολλῶν νεαρῶν Αθηναίων, ὅπως τα τυχερά παιχνίδια (ζάρια), την κατανάλωση ποτῶν και γενικότερα την άσωτη ζωή.

B1.

Ο Μαντίθεος στο συγκεκριμένο σημείο του λόγου του ολοκλήρωσε την αναφορά στην ιδιωτική του ζωή και επισημαίνει ότι θα μιλήσει για την συμπεριφορά του όσον αφορά στον δημόσιο βίο του (περι δὲ ... τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας). Συγκεκριμένα τονίζει πως όσοι νέοι σύχναζαν σε κακόφημα μέρη -όπως τα κυβευτήρια και τα καπηλειά- τον κακολογούσαν και ψευδολογούσαν εναντίον του καθώς όχι απλά δεν ήταν όμοιός τους αλλά θεωρούταν ανώτερος τους (*ὄτι τῶν νεωτέρων ... λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους*). Ο Μαντίθεος απέφευγε να συχνάξει σε τέτοιου είδους χώρους και να επιδίδεται σε ακολασίες και ασωτείες ή να παίζει ζάρια, όπως συνήθιζαν οι συνομήλικοί του. Για αυτόν τον λόγο τον κατηγορούν και διαδίδουν ψευδείς φήμες για αυτόν, καθώς δεν είναι όμοιός τους αλλά τον θεωρούν εχθρό τους. Με αυτόν τον τρόπο, αποδεικνύει πως ήταν ενάρετος και κόσμιος πολίτης, εγκρατής και φιλήσυχος. Αυτό, άλλωστε αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι δεν εμπλέκεται σε δικαστικές διαμάχες (οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχροῦν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην). Είναι λογικό, επομένως, η συμπεριφορά του και το ανώτερο ήθος του να προκαλούν τον φθόνο των αντιπάλων του. (181 λέξεις)

B2.

Και στα δύο κείμενα γίνεται λόγος για το συχνό φαινόμενο της λογοποιΐας και της ψευδολογίας στην αρχαία Αθήνα. Πιο συγκεκριμένα, ο Μαντίθεος αναφέρεται στο φαινόμενο της ψευδολογίας που χαρακτήριζε ανθρώπους που σύχναζαν στα σκιραφεία, καπηλειά και λοιπά καταγώγια, και οι οποίοι είχαν σκοπό τη διαβολή έντιμων πολιτών (συχνά ως μέσο εκδίκησης ή εκβιασμού). Αλλά και στο παράλληλο κείμενο από τον λόγο Κατὰ σιτοπωλῶν ο κατηγορος αναφέρεται στο γεγονός ότι πολλές φορές οι «σιτοπώλες» κατασκεύαζαν ψεύτικες αρνητικές ειδήσεις για να πολλαπλασιάσουν τα κέρδη τους· διέδιδαν, δηλαδή, ότι είτε χάθηκαν καράβια στη θάλασσα είτε ότι συνελήφθησαν από Λακεδαιμόνιους ή ήταν κλειστά τα λιμάνια. Με τον τρόπο αυτό πωλούσαν ακριβότερα το σιτάρι. Στην περίπτωση του Μαντίθεου η ψευδολογία αποσκοπούσε στη διαβολή συγκεκριμένων ανθρώπων, ενώ στο παράλληλο κείμενο η ψευδολογία επηρέαζε αρνητικά το σύνολο της αθηναϊκής κοινωνίας. Σε κάθε περίπτωση, ήταν μία από τις αρνητικές πλευρές της αθηναϊκής δημόσιας ζωής για την οποία γίνεται συχνά λόγος στα κείμενα της εποχής. (Λέξεις 156)

B3. 1. Πλάτων, 2. εμπειρία, 3. απάτη, 4. συμβουλευτικοί, 5. Εκκλησίας του Δήμου, 6. γνήσιοι, 7. λογογράφους, 8. δικανικοί, 9. βραχυλογικοί, πιθανά

B4. α) σχέση, παροχή, σχολείο, εχέμυθος, ενοχές

β) διόκηκα, τυγχάνουσι, ἀποδείξει, καθεστηκότας, σκέψασθε

Β. ΑΙΔΙΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου, 9-10

Γ1.

Μου φαίνεται, όμως, ότι ο κατήγορος θα μπορούσε καλύτερα απ' όλους τους ανθρώπους να αποδείξει το μέγεθος της φτώχειας μου. Γιατί, αν εγώ, στην περίπτωση που θα οριζόμουν χορηγός σε αγώνα τραγωδίας, τον προκαλούσα σε ανταλλαγή περιουσίας, θα προτιμούσε δέκα φορές περισσότερο να γίνει χορηγός, παρά μια φορά να ανταλλάξει (την περιουσία του). Και πώς δεν είναι παράλογο, απ' τη μια να με κατηγορεί τώρα ότι εξαιτίας της μεγάλης ευπορίας μου μπορώ να συναναστρέφομαι ως ίσος με τους πολύ πλούσιους, κι απ' την άλλη, αν συνέβαινε τυχαία κάτι απ' αυτά που λέω, να ομολογεί ότι είμαι τέτοιος κι ακόμα αθλιότερος οικονομικά;

Όσο για την ιππευτική μου ικανότητα, που τόλμησε αυτός να σας αναφέρει χωρίς ούτε την τύχη να φοβηθεί ούτε κι εσάς να ντραπεί, δε θα γίνει μεγάλη συζήτηση. Εγώ λοιπόν, κύριοι βουλευτές, νομίζω ότι όλοι που έχουν κάποια βλάβη (σωματική), αυτό ζητούν και αυτό σκέπτονται, πώς δηλαδή θα αντιμετωπίσουν το κακό που τους έχει βρει με όσο το δυνατό λιγότερους πόνους. Ένας απ' αυτούς είμαι κι εγώ και, επειδή έχω πέσει σε τέτοια συμφορά, βρήκα αυτήν ως ανακούφιση για τον εαυτό μου, για τους πιο μακρινούς δρόμους από τους απαραίτητους. (Γ.Α.Ράπτης)

Γ2.

Ο ομιλητής στο παρόν απόσπασμα παραθέτει, εκτός των άλλων, τα επιχειρήματά του, αντικρούοντας τις κατηγορίες για τη χρήση του ίππου κατά τις μετακινήσεις του. Αρχικά, υποστηρίζει ότι, όπως συμβαίνει σε όλους που διαθέτουν μία σωματική βλάβη («τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα»), έτσι και αυτός, έχοντας μία τέτοια σωματική ιδιαιτερότητα, προτίμησε αυτόν τον τρόπο μετακίνησης, προκειμένου να αντιμετωπίσει το κακό που του έχει συμβεί, με όσο το δυνατό λιγότερους πόνους («ἀλυπότατα μεταχειριῶνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος»). Παράλληλα, με την ιππευτική ικανότητα βρήκε ανακούφιση για τον εαυτό του («ταύτην ἔμαυτῶ ῥαστώνην ἐξηῶρον»), μέσο αντιμετώπισης της συμφοράς στην οποία έχει περιπέσει («περιπεπωκὸς τοιαύτη συμφορᾶ») και δυνατότητας κάλυψης των μακρινών αποστάσεων («εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας»). Συνεπώς, θεωρεί ότι αυτοί οι λόγοι είναι αρκετοί και δεν τίθεται ανάγκη περαιτέρω συζήτησης επί του θέματος.

Γ3.

σαφέστατα: σαφέστερον**τύχοι:** τεύξεσθε**ἀντίδοσιν:** ἀντιδόσεσι(ν)**τοιαύτη συμφορᾶ:** τοιαύτας συμφοράς

συνείναι: συνέσεσθαι

ἐτόλμησε: τολμῶσι(ν)

μνησθῆναι: μνήσθητι

περιπεπωκώς: περιπεπωκότα

ἐξηῦρον: ἐξεύροιμι

Γ4.α.

χορηγός: είναι κατηγορούμενο μέσω της μετοχής «κατασταθείς» στο υποκείμενο της μετοχής «ἐγώ».

ἢ ἀντιδοῦναι: είναι β'όρος σύγκρισης (με α' όρο σύγκρισης το «χορηγῆσαι») στο επίρρημα του συγκριτικού βαθμού «μᾶλλον».

γενόμενον: είναι κατηγορηματική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο «τί» του ρήματος «τύχοι».

ζητεῖν: είναι ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα της κύριας πρότασης «οἶμαι» και με υποκείμενο «τοὺς ἔχοντάς» (ετεροπροσωπία).

Γ4.β.

Ο υποθετικός λόγος είναι η **απλή σκέψη του λέγοντος**.

Υπόθεση: εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθείς χορηγός τραγωδοῖς προκαλεσαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν

Απόδοση: δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγῆσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ

Μετατροπή στο μη-πραγματικό: εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθείς χορηγός τραγωδοῖς προεκαλεσαίμην (με κράση: προῦκαλεσαίμην) αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν εἶλετο χορηγῆσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ.